

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 1 จนถึงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 มีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่องภายใต้สถานการณ์เงื่อนไขและการเปลี่ยนแปลงในมิติต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกประเทศจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540-2544) เป็นจุดเปลี่ยนสำคัญของการวางแผนพัฒนาประเทศที่ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมและมุ่งให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” พร้อมทั้งปรับเปลี่ยนวิธีการพัฒนาเป็นบูรณาการแบบองค์รวมเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่สมดุลต่อมา แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) ได้ัญเชิญ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญานำทางในการพัฒนาและบริหารประเทศควบคู่ไปกับกระบวนการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8 สำหรับแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ยังคงน้อมนำ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” มาเป็นแนวทางปฏิบัติและให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยึด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 8-9 และการพัฒนาที่สมดุลทั้งคน สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม โดยมีการเตรียม “ระบบภูมิคุ้มกัน” ด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนที่มีอยู่ในประเทศและการบริหารจัดการความเสี่ยงให้พร้อมรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทั้งภายนอกและภายในประเทศเพื่อมุ่งสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน และความอยู่เย็นเป็นสุขของคนไทยทุกคน (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559)

ในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 สังคมไทยได้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้อย่างกว้างขวางทุกภาคส่วน ส่งผลให้ประเทศไทยเข้มแข็งมีภูมิคุ้มกันสูงขึ้นในหลายด้าน และสามารถปรับตัวรับมือกับภาวะวิกฤตเศรษฐกิจโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ สะท้อนได้จากดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขของคนไทยโดยรวมที่ไม่ได้รับผลกระทบและอยู่ระหว่างร้อยละ 66-68 มีปัจจัยด้านเศรษฐกิจที่เข้มแข็งการมีงานทำ ความเข้มแข็งของชุมชน และความอบอุ่นของครอบครัวที่ส่งผลดีต่อความอยู่เย็นเป็นสุขอย่างไรก็ตามปัจจัยที่ยังเป็นอุปสรรค

ได้แก่ความสมานฉันท์ในสังคมสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศขาดความสมดุล ความเสี่ยงจากปัญหาสุขภาพเสพติดที่สูงขึ้น รวมถึงสุขภาพของคนไทยลดลงจากคุณภาพการศึกษาที่เป็นปัญหา

ประเทศไทยจะต้องเผชิญกับกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศ ที่ปรับเปลี่ยนเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้ง โอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในปี 2558 จึงจำเป็นต้องนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นมาใช้ในการเตรียมความพร้อมให้แก่ คน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมสามารถพัฒนาประเทศให้ก้าวหน้าต่อไปเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จึงเป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมของคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของประเทศให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ มีโอกาสเข้าถึงทรัพยากร และได้รับประโยชน์จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นธรรม รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ขณะเดียวกันยังจำเป็นต้องบริหารจัดการแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ให้บังเกิดผลในทางปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม ภายใต้หลักการพัฒนาพื้นที่ภารกิจ และการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคมไทย ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทยตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 พ.ศ. 2555-2559)

แนวทางการพัฒนาจากอดีตจนถึงปัจจุบันจะเห็นว่าการที่บ้านเมืองจะมีพัฒนาได้ อดีจะต้องประกอบด้วยปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจซึ่งจะเห็นได้จากแผนพัฒนาประเทศไทยยังเน้นที่การพัฒนาปากท้องของประชาชนและการที่เห็นความสำคัญของการที่ยึดคนเป็นศูนย์กลางการพัฒนาตามแผนการพัฒนาระดับต่างๆ แม้แต่ประชาคมอาเซียนยังตระหนักถึงปัญหาด้านเศรษฐกิจจากความสำคัญของปากท้องของประชาชนที่ภาครัฐจะได้ต้องการพัฒนาคุณภาพชีวิตและปากท้องของประชาชนจึงได้ส่งเสริมให้ประชาชนได้ตระหนักในเรื่องเหล่านี้จึงได้ส่งเสริมโครงการหลายโครงการเพื่อให้ตรงกับความต้องการของประชาชนและชุมชน เพื่อให้เกิดการใช้งบประมาณในการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของประชาชน โดยแท้จริงรัฐบาลจึงได้จัดทำโครงการต่างๆขึ้นมาเพื่อสนองความต้องการของประชาชน เช่น สมัยรัฐบาลพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี จึงได้จัดสรรงบ

พัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญคือต้องการจัดสรรงบประมาณลงสู่ประชาชนโดยตรงจากส่วนกลางสู่หมู่บ้านและชุมชน โดยการให้ประชาชน นำงบประมาณลงสู่หมู่บ้านและชุมชนตามความต้องการของประชาชนเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาของส่วนรวมเพื่อการดำรงชีวิตประจำวันและการประกอบอาชีพที่มั่นคงและยั่งยืนพันตำรวจโททักษิณ ชินวัตรได้เปิดโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน และได้โอนเงินสู่หมู่บ้านและชุมชนตามขนาดของหมู่บ้านและชุมชน โดยหมู่บ้านและชุมชนขนาดเล็ก (S : Small) มีประชากรในหมู่บ้านจำนวนต่ำกว่า 500 คน จะได้งบพัฒนาจำนวน 200,000 บาท หมู่บ้านชุมชนขนาดกลาง (M : Medium) มีประชากรในหมู่บ้านอยู่ระหว่าง 500 ถึง 1,000 คน จะได้งบพัฒนาจำนวน 250,000 บาท หมู่บ้านชุมชนขนาดใหญ่ (L : Large) มีประชากรในหมู่บ้านจำนวนมากกว่า 1,000 คน จะได้งบพัฒนาจำนวน 300,000 บาท (โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน 2554 : 3)

ในปี พ.ศ. 2551 การบริหารงานภายใต้การบริหารงานของรัฐบาลสมัยของนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายกรัฐมนตรี ได้ดำเนินนโยบายตามที่แถลงต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ให้มีการจัดตั้งกองทุนเศรษฐกิจพอเพียง ขึ้น เพื่อจัดสรรงบประมาณโดยตรงไปยังหมู่บ้านและชุมชนทั่วประเทศเพิ่มเติมจากวงเงินงบประมาณที่เคยได้จัดสรรเดิม ทั้งนี้ไม่ได้เป็นกองทุนตามพระราชบัญญัติเงินคงคลัง พ.ศ. 2491 และที่แก้ไขเพิ่มเติม แต่ดำเนินการในรูปแบบของ “โครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน” โดยกำหนดจำนวนงบประมาณตามจำนวนประชากรไว้ 5 ขนาดดังนี้ ขนาด S1 ประชากรไม่เกิน 200 ได้งบประมาณ 100,000 ขนาด S2 ประชากร 201 ถึง 350 ได้งบประมาณ 200,000 ขนาด S3 ประชากร 351 ถึง 500 ได้งบประมาณ 300,000 ขนาด S4 ประชากร 501 ถึง 1000 ได้งบประมาณ 400,000 ขนาด S5 ประชากร 1,001 ได้งบประมาณ 500,000 (โครงการเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อยกระดับชุมชน. 2551 : 4)

ในปี พ.ศ. 2555 ตามนโยบายของรัฐบาลนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนภายใต้ชื่อ โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน โดยมุ่งให้มีการจัดสรรงบประมาณโดยตรงเพื่อประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนได้นำไปแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวัน ให้ประกอบอาชีพอย่างมั่นคงมีอิสระในการระดมความคิด และให้มีการบริหารจัดการด้วยการพึ่งพาอาศัยกันของคนในชุมชน และเป็นพลังขับเคลื่อนสู่การแก้ไขปัญหาความยากจนอย่างตรงจุด ซึ่งรัฐบาลจะกระจายเงินอนุมัติไปสู่หมู่บ้านและชุมชนที่ได้เสนอโครงการไว้ทั้งสิ้นกว่า 76,000 หมู่บ้าน รัฐบาลให้ความสำคัญกับ

การพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งที่จะส่งผลให้เศรษฐกิจดีขึ้น และเป็นการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นให้ตรงกับความต้องการของชุมชน และสามารถตอบ โจทย์ประชาชนในการพัฒนา ศักยภาพประชาชน ซึ่งเป็นโครงการที่แก้ไขปัญหาชุมชนอย่างแท้จริงที่จะต้องน้อมนำแนวพระ ราชดำรัสเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่กันไปด้วย เพื่อให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืนทั้งนี้การ ดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนและหมู่บ้าน มีเป้าหมายที่จะให้เงินกับหมู่บ้านและชุมชน จำนวน 76,000 ชุมชน เป็นงบประมาณทั้งสิ้น 35,000 ล้านบาท จัดสรรงบประมาณกระจายสู่ หมู่บ้านและชุมชนที่ได้เสนอ โครงการเข้ามาในขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ ใน งบประมาณ 3 แสน 4 แสนและ 5 แสนบาทตามลำดับ (คู่มือการดำเนิน โครงการพัฒนา ศักยภาพ ของหมู่บ้านและชุมชน สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. 2554 : 1-2)

จากการจัดสรรงบประมาณในโครงการพัฒนา ศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน กลุ่ม จังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์เป็นกลุ่มจังหวัดหนึ่งที่ได้รับ การอุดหนุนจัดสรรงบประมาณใน โครงการพัฒนา ศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ซึ่งจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ ประกอบด้วย หมู่บ้านจำนวน 8,463 หมู่บ้านที่ได้จัดทำโครงการ และได้รับเงินงบประมาณ โครงการพัฒนา ศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน จากนโยบายการพัฒนาประเทศตามแผนการพัฒนาเศรษฐกิจ ทุกฉบับจะเห็นว่าการพัฒนาประเทศจะเป็นไปได้ด้วยดีและประสบความสำเร็จได้ก็จะขึ้นอยู่กับ การพัฒนา ด้านเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชน ถ้าประชาชนอยู่ดีมีสุขบ้านเมืองก็สงบสุข และได้รับการพัฒนาซึ่งรัฐบาลในทุกสมัยต้องการให้ประชาชนมีการพัฒนา ด้านคุณภาพชีวิตให้ ดียิ่งขึ้นจึงได้มีการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเอง โดยการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพ โครงสร้างพื้นฐาน ในการดำรงชีวิตของประชาชนเองโดยประชาชนเพื่อ ประชาชนโดยตรง รัฐบาลในสมัยรัฐบาล นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี จึงได้ จัดสรรงบประมาณลงสู่ชุมชนและหมู่บ้านเพื่อให้ประชาชนได้นำงบประมาณในการพัฒนา คุณภาพชีวิตภายในชุมชนที่ตนอาศัยอยู่ภายใต้ชื่อ โครงการพัฒนา ศักยภาพของหมู่บ้านและ ชุมชน เพื่อใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตตนเองและชุมชน ให้ยั่งยืน

จากโครงการพัฒนา ศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน จึงเป็นประเด็นที่ผู้วิจัยต้องการ ที่จะศึกษาว่าโครงการพัฒนา ศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชนในกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ ซึ่งเป็นโครงการที่รัฐบาลจัดสรรงบประมาณให้เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพ ชีวิตและกระตุ้นเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านชุมชนว่าจะมีรูปแบบการพัฒนาความสำเร็จ ของโครงการพัฒนา ศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ ได้อย่างไร

คำถามการวิจัย

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ มีอะไรบ้างและมีปัจจัยใดบ้างที่ควรมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีปัจจัยใดบ้างที่ควรมีการตัดทอน หรือปรับเปลี่ยนแก้ไขให้เหมาะสมยิ่งขึ้น
2. รูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ควรเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์
2. เพื่อเป็นการสร้างรูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชนของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

สมมติฐานการวิจัย

ปัจจัยที่ส่งผลต่อพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านคณะกรรมการ 2) ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน 3) ปัจจัยด้านผู้นำ 4) ปัจจัยด้านการควบคุม 5) ปัจจัยด้านการจัดซื้อจัดจ้าง 6) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการการเงิน 7) ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ 8) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร และ 9) ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

ขอบเขตในการวิจัย

ขอบเขตในการวิจัยผู้วิจัยในระยะที่ 1 ได้กำหนดขอบเขตดังนี้

1. ด้านพื้นที่ โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ จำนวน 8,463 โครงการ (สำนักงานปกครองจังหวัด ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์. 2556)
2. ด้านประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
 - 2.1. ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ระยะที่ 1 ได้แก่

2.1.1. ประชากร ได้แก่ โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ในกลุ่ม จังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ จำนวน 8,463 โครงการ (สำนักงานปกครองจังหวัด ร้อยเอ็ด ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์. 2556)

2.1.2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ในกลุ่ม จังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ จำนวน 382 โครงการ กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการตามสูตร ของ Yamane. (1973 : 727)

3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. ตัวแปรอิสระ คือปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ จำนวน 7 ปัจจัย ได้แก่

- 1.1. ปัจจัยด้านคณะกรรมการ
- 1.2. ปัจจัยการมีส่วนร่วมของประชาชน
- 1.3. ปัจจัยด้านผู้นำ
- 1.4. ปัจจัยด้านการควบคุม
- 1.5. ปัจจัยด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
- 1.6. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการการเงิน
- 1.7. ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์

2. ตัวแปรคั่นกลางคือปัจจัยเชิงสาเหตุและผล จำนวน 2 ปัจจัย ได้แก่

- 2.1. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร
- 2.2. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

3. ตัวแปรตาม คือ ความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย กำหนดเครื่องมือที่ใช้ดังต่อไปนี้

4.1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยระยะที่ 1 แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการดำเนินงานของปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ท แบ่งการวัดออกเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด กำหนดเกณฑ์การวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ดังนี้ (ปรับปรุงจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2554 : 93 - 95)

4.2. ขอบเขตในการวิจัยผู้วิจัยในระยะที่ 2 ได้กำหนดขอบเขตดังนี้

1. ประชากร ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญ นักวิชาการ และผู้ที่เกี่ยวข้องในโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จำนวน 12 คน ใช้วิธีเลือกแบบเจาะจง(Purposive Sampling) ดังนี้

1.1. เจ้าหน้าที่งานปกครองจากสำนักงานปกครองจังหวัดของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์จำนวน 4 คน

1.2. ประธานหรือกรรมการกลุ่มโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ จังหวัดละ 2 คน รวม 8 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ ใช้การประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group)

3. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1. กำหนดวัน เวลาและสถานที่ ในการประชุมกลุ่มย่อย

3.2. ขออนุญาตเชิญผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อย จากมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3.3. นำหนังสือเชิญ และเอกสารรูปแบบความสำเร็จที่สร้างขึ้นจากการศึกษาในระยะที่ 1 มอบให้ผู้เข้าร่วมประชุมกลุ่มย่อย ก่อน 2 สัปดาห์

3.4. เป็นประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อทำการวิพากษ์รูปแบบตามวันเวลาที่กำหนด โดยกำหนดเป็น วันที่ 19 กรกฎาคม พ.ศ. 2557 ณ เทศบาลตำบลโคกพระ อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม

3.5. สรุปการวิพากษ์รูปแบบและสร้างรูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชนจากการประชุมกลุ่มย่อยและนำรูปแบบสู่การยืนยันโดยผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการ

4. การยืนยันรูปแบบ

เมื่อเสร็จสิ้นจากการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ผู้วิจัยได้นำรูปแบบที่สร้างขึ้นไปขอความอนุเคราะห์จาก ผู้เชี่ยวชาญและนักวิชาการ ได้ วิพากษ์ เพื่อยืนยันรูปแบบจำนวน 6 ท่าน ดังต่อไปนี้

1. นางบุญรัตน์ ศรีธเรศ อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์.ดร. เสาวลักษณ์ โกศลกิตติอัมพร อาจารย์ประจำ และประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

3. นายสามารถ ปิ่นเมือง ตำแหน่ง ปลัดอำเภอชำนาญการ อำเภอสีชมพู จังหวัด ขอนแก่น คณะกรรมการประเมิน โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัด ขอนแก่น

4. นายสุเทพ พิมพิ์พิรัตน์ ตำแหน่ง ปลัดอำเภอชำนาญการ อำเภอเชียงขวัญ จังหวัดร้อยเอ็ด คณะกรรมการประเมินและกำกับดูแล โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน จังหวัดร้อยเอ็ด

5. นายสัมฤทธิ์ มุงคุณคำขาว ตำแหน่ง ประธานโครงการ พัฒนาศักยภาพหมู่บ้านชุมชน ตำบลหนองกุง อำเภอกระนวน จังหวัดขอนแก่น ได้รับรางวัลหมู่บ้านที่ดำเนิน โครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ดีเด่น

6. นายอดิสร เหล่าสะพาน ตำแหน่ง กำนันตำบลขามเรียง บ้านคอนมัน ตำบลขามเรียง อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดมหาสารคาม ได้รับรางวัลหมู่บ้านต้นแบบหมู่บ้านอยู่ดีมีสุข

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การพัฒนา หมายถึง กระบวนการของการเปลี่ยนแปลงที่มีการวางแผนไว้แล้วคือ การทำใน ลักษณะเดิมเปลี่ยน ไปโดยมุ่งหมายว่าลักษณะใหม่ที่เข้ามาแทนที่นั้นจะดีกว่าลักษณะเก่าและเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

2. โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน หมายถึง โครงการ ยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน โดยมุ่งให้มีการจัดสรรงบประมาณ โดยตรงเพื่อประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนได้นำไปแก้ไขปัญหาในการดำรงชีวิตประจำวัน ให้ประกอบอาชีพอย่างมั่นคงมีอิสระในการระดมความคิด และให้มีการบริหารจัดการด้วยการพึ่งพาอาศัยกันของคนในชุมชนงบประมาณกระจายสู่หมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

3. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสำเร็จ หมายถึง ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ ในการพัฒนาความสำเร็จของโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ ประกอบด้วย 9 ปัจจัยดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1. ปัจจัยด้านคณะกรรมการ หมายถึง กลุ่มคนที่เข้าร่วมกันตั้งแต่ 13 ถึง 15 คน เพื่อพิจารณาปัญหาต่าง ๆ ภายในองค์กร อาจรวมตัวกันในลักษณะเป็นทางการหรืออาจรวมตัวเอาบุคคลต่าง ๆ มาช่วยพิจารณาและแก้ปัญหาเฉพาะอย่างร่วมกัน ออกกฎระเบียบ ควบคุม กำกับดูแลและนำเสนอข่าวสารให้ประชาชนทราบ ในการบริหารจัดการ โครงการพัฒนา ศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

3.2. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง ขั้นตอนการดำเนินงานของสมาชิกตั้งแต่การคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ การวางแผน การดำเนินงานการรับผลประโยชน์ การติดตามผล ที่ส่งผลให้ประสบความสำเร็จกลุ่มบุคคลที่มีส่วนร่วมเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกขั้นตอนใน โครงการพัฒนา ศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

3.3. ปัจจัยด้านผู้นำ หมายถึง ความสามารถของแต่ละบุคคลในอันที่จะก่อให้เกิดกิจกรรมหรือการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม โดยใช้การชักชวน จูงใจให้บุคคลหรือกลุ่มปฏิบัติตามความคิดเห็น ความต้องการของตนได้ด้วยความเต็มใจ และยินดีที่จะให้ความร่วมมือ

3.4. ปัจจัยด้านการควบคุม หมายถึง การกระทำใด ๆ ที่ผู้บริหาร กำหนดให้มีขึ้น เพื่อช่วยให้องค์กรดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ และช่วยให้เกิดความพึงพอใจกับประชาชนในการควบคุมการบริหารจัดการด้านต่าง ๆ ของ โครงการพัฒนา ศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

3.5. ปัจจัยด้านการจัดซื้อจัดจ้าง หมายถึง การซื้อจัดจ้างพัสดุทุกชนิดทั้งที่มีการติดตั้งทดลอง และบริการที่ เกี่ยวเนื่องอื่น ๆ ซึ่งรวมถึงการจัดหาพัสดุในลักษณะการจ้างทำ สิ่งของและการรับขนส่งของตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และการจ้างเหมาบริการ การจ้างออกแบบและควบคุมงาน และการจ้างแรงงานตามประมวลกฎหมาย แพ่งและพาณิชย์ และการจัดซื้อจัดจ้างทุกอย่างในโครงการพัฒนา ศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

3.6 ปัจจัยด้านการบริหารจัดการการเงิน หมายถึง การบริหารจัดการ การวางแผน การใช้ และการจัดหางบประมาณ เพื่อการพัฒนาโครงการพัฒนา ศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

3.7. ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์ หมายถึง การสื่อสารความคิดเห็นข่าวสาร ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ไปสู่กลุ่มประชาชนเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดี

ระหว่าง หน่วยงาน องค์การ สถาบันกับกลุ่ม ประชาชนเป้าหมายและประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อหวังผลในความร่วมมือ สนับสนุนจากประชาชน รวมทั้งมีส่วนช่วยเสริมสร้างภาพลักษณ์ที่ดีให้แก่หน่วยงานองค์กรสถาบันด้วย ทำให้ประชาชน เกิดความนิยมเลื่อมใสศรัทธาต่อ หน่วยงานตลอดจนค้นหาและกำจัดแหล่งเข้าใจผิด ช่วยบรรเทาปัญหา เพื่อสร้างความสำเร็จใน การดำเนินงานของโครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่น สารสินธุ์

3.8. ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กร หมายถึง ระบบความเชื่อ กฎระเบียบข้อบังคับ ซึ่งเป็น ค่านิยมร่วมกัน ในองค์กรที่มีการพัฒนาขึ้นมาเพื่อชี้นำพฤติกรรมของสมาชิกให้เป็น ระบบที่มีความหมายเดียวกัน ใ้ร่วมกัน และมีอิทธิพลต่อกันในระบบเดียวกันและวัฒนธรรม ความเชื่อในชุมชนหมู่บ้านที่ได้มีการจัดทำ โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ของ กลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

3.9. ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ หมายถึง การติดตามการดำเนินงานตาม เป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยองค์กรหรือบุคคลากรที่ร่วมงานกันเพื่อให้ บรรลุจุดประสงค์และเป้าหมาย เดียวกัน และเป็นการบริหารจัดการให้เกิดผลสำเร็จในการ บริหาร โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ในกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์

4. ความสำเร็จ หมายถึง การที่ได้บรรลุถึงเป้าหมายความต้องการที่ตั้งไว้ ตาม วัตถุประสงค์ของ โครงการเพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและดียิ่งขึ้น

5. กลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ หมายถึง กลุ่มจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนกลางที่ประกอบ ไปด้วย จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดขอนแก่น จังหวัดมหาสารคาม และจังหวัด กาฬสินธุ์

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการพัฒนาความสำเร็จของ โครงการพัฒนาศักยภาพของหมู่บ้านและชุมชน ของกลุ่มจังหวัดร้อยแก่นสารสินธุ์ และ รูปแบบการพัฒนาความสำเร็จของ โครงการ เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นเพื่อเป็นแนวทางใน การนำไปปฏิบัติและดำเนินการโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ให้ประสบ ความสำเร็จที่ส่งผลให้เกิดการพัฒนาคุณภาพชีวิตเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนให้ยั่งยืน ต่อไป